Kopertoteka nr. 409

REJESTR DOTYCZY:

Nr. rejestracyjny

JARNUSZKIEWICZ Czesław Paweł

z d. .....

s/c ..... i .....

z d. .....

ur. 27.8.1888 w Kochanie, ziemia dobrzyńska

kraj: .....

zm. 19.6.1988 w Londynie

kraj: Wielka Brytania

pochowany spopielony, prochy do Polski

Dane personalne

Generał Brygady

Virtuti Militari

Źródła i bibliografia

Dziennik Polski 20.6.1988 - wiadomość

Dziennik Polski 27.6.1988 - nekrolog

Dziennik Polski 26.7.1988 - wspomnienie

Gen. bryg. C. Jarnuszkiewicz

Dnia 19 czerwca 1988 zmarł w Londynie najstarszy służbą żołnierską i wiekiem generał Niepodległej Polski Czesław Jarnuszkiewicz przeżywszy 99 lat i 10 miesięcy. Zostawił żonę w Londynie i córkę w Polsce.

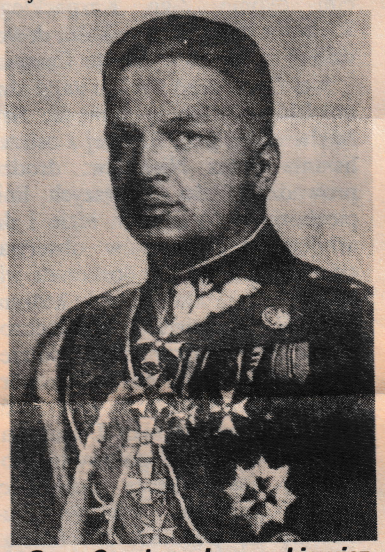
Całe Jego życie było wypełnione służbą Polsce, czego wyrazem były odznaczenia jakie posiadał: Krzyż Srebrny Orderu Virtuti Militari, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Niepodległości z Mieczami, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, czterokrotny Krzyż Walecznych, Złoty Krzyż Zasługi, oraz liczne polskie medale i zagraniczne odznaczenia. Umarł jako ostatni z grupy 71 oficerów, legionowych, którzy jeszcze przed pierwszą wojną światową otrzymali z rąk Komendanta Józefa Piłsudskiego odznakę „Parasol", jako znak stopnia oficerskiego Związku Strzeleckiego.

Był autorem licznych prac z dziedziny bronioznawstwa, a Jego studium „Szabla Wschodnia i jej typy narodowe", zawierające 139 ilustracji szabel od VIII do XVIII wieku jest wspaniałym źródłem historycznym dla miłośników broni siecznej. Był uzdolnionym malarzem, przede wszystkim portrecistą.

W mszy św. pogrzebowej w dniu 30.6.1988 w kościele św. Andrzeja Boboli w Londynie, w obecności Wdowy i Jej siostry, bardzo licznie zebranego społeczeństwa Minister Spraw Wojskowych ppłk dypl. inż. Jerzy Morawicz w imieniu Pana Prezydenta RP na Uchodźstwie, oraz Rządu i nieobecnego z uwagi na stan zdrowia gen. Klemensa Rudnickiego, pożegnał zmarłego generała oddając hołd Jego Pamięci.

W krematorium prezes Instytutu Józefa Piłsudskiego Mieczysław Stachiewicz żegnał generała w imieniu Instytutu. Podkreślił Jego działalność od najmłodszych lat na rzecz Niepodległości Polski. Przypomniał skazanie przed sąd carski na 5 lat katorgi, ucieczkę z Sybiru do Krakowa, przygotowanie się w Związku Strzeleckim do służby żołnierskiej, Legiony, internowanie w Benjaminowie, zwycięskie dowodzenie Kaszubskim Pułkiem Piechoty w roku 1920, oraz pięknie zapisaną kartę służby na kolejnych szczeblach aż do dowódcy Korpusu w Warszawie i Brześciu. Jego uwięzienie po wrześniu 1939 r. w Moskwie na Łubiance i przesłuchiwania przez samego Berię.

Ppłk Maksymilian Bociek żegnał zmarłego generała w imieniu nielicznych już dziś żyjących byłych żołnierzy 66. Kaszubskiego Pułku Piechoty im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Kiedyś zapytany przeze mnie generał „który z okresów Jego pięknej służby żołnierskiej — Legiony — dowodzenie kolejne pułkami 8 i 66 — Piechotą Dywizyjną 16 D.P. oraz Korpusami w Warszawie i Brześciu jest Jego sercu najmilszym" — odpowiedział bez wahania — „dowodzenie pułkiem 66 Kaszubskim". Na dalsze pytanie dlaczego odpowiedział „Lubieli bić bolszewików i nigdy mnie nie zawiedli w najtrudniejszych sytuacjach".

Gen. Czesław Jarnuszkiewicz

W działaniach wojennych cechowała ppłk. Jarnuszkiewicza osobista odwaga w każdej sytuacji. W lipcu 1920 roku po ciężkich walkach odwrotowych pułk został całkowicie otoczony przez oddziały sowieckie w rejonie stacji kolejowej Żabinka na północny-wschód od Brześcia. Ówczesny dowódca 16 Dywizji Piechoty, gen. Ładoś uważał pułk za całkowicie stracony. Umiejętnie ugrupowany pułk wyrąbał sobie przejście bagnetem, mając swego dowódcę przy czołowej 8 Kompanii z karabinem w ręku. W zwycięskim pochodzie znad Wieprza na północ pułk łamie wszystkie opory, 6 września przed defiladą w Łomży Kaszubi kładą u nóg Szefa Pułku Józefa Piłsudskiego 4 zdobyte sztandary pułków sowieckich.

Generał Jarnuszkiewicz nie zapominał o swoich żołnierzach z 1920 roku. Przyjeżdżał 26 czerwca każdego roku w dniu Święta Pułku do Chełmna nad Wisłą z Warszawy, lub Brześcia i zawsze po skończonym obiedzie żołnierskim zbierał przy sobie dość licznych jeszcze nawet w 1939 roku weteranów walk 1920 roku, aby odnowić wspomnieniami więzy nawiązane na polu walki. Dla nas wówczas bardzo młodych oficerów pułku był to budujący przykład dowódcy pamiętającego o byłych podwładnych którzy przed laty nie wahali się na Jego rozkaz iść w bój.

Oddaję hołd wspaniałemu dowódcy, który okrył chwałą bojową nasz Sztandar i rozsławił imię pułku Marszałka. Niech Ci się

Zmarł generał Jarnuszkiewicz

W niedzielę 19.6. w St. Charles Hospital w Londynie zmarł generał Czesław Jarnuszkiewicz w wieku 99 lat i 10 miesięcy. Był ostatnim żyjącym generałem z nominacji przedwojennej. Przed pierwszą wojną był zesłany na Sybir. W czasie pierwszej wojny swiatowej służył w Legionach a potem w Kampanii 1920 roku. W czasie drugiej wojny był więźniem Łubianki. Zostawił żonę w Londynie i córkę w Polsce.

DP 20.06.1988

wieku jest wspaniałym źródłem historycznym dla miłośników broni siecznej. Był uzdolnionym malarzem, przede wszystkim portrecistą.

W mszy św. pogrzebowej w dniu 30.6.1988 w kościele św. Andrzeja Boboli w Londynie, w obecności Wdowy i Jej siostry, bardzo licznie zebranego społeczeństwa Minister Spraw Wojskowych ppłk dypl. inż. Jerzy Morawicz w imieniu Pana Prezydenta RP na Uchodźstwie, oraz Rządu i nieobecnego z uwagi na stan zdrowia gen. Klemensa Rudnickiego, pożegnał zmarłego generała oddając hołd Jego Pamięci.

W krematorium prezes Instytutu Józefa Piłsudskiego Mieczysław Stachiewicz żegnał generała w imieniu Instytutu. Podkreślił Jego działalność od najmłodszych lat na rzecz Niepodległości Polski. Przypomniał skazanie przed sąd carski na 5 lat katorgi, ucieczkę z Sybiru do Krakowa, przygotowanie się w Związku Strzeleckim do służby żołnierskiej, Legiony, internowanie w Benjaminowie, zwycięskie dowodzenie Kaszubskim Pułkiem Piechoty w roku 1920, oraz pięknie zapisaną kartę służby na kolejnych szczeblach aż do dowódcy Korpusu w Warszawie i Brześciu. Jego uwięzienie po wrześniu 1939 r. w Moskwie na Łubiance i przesłuchiwania przez samego Berię.

Ppłk Maksymilian Bociek żegnał zmarłego generała w imieniu nielicznych już dziś żyjących byłych żołnierzy 66. Kaszubskiego Pułku Piechoty im. Marszałka Józefa Piłsudskiego. Kiedyś zapytany przeze mnie generał

Gen. Czesław Jarnuszkiewicz

W działaniach wojennych cechowała ppłk. Jarnuszkiewicza osobista odwaga w każdej sytuacji. W lipcu 1920 roku po ciężkich walkach odwrotowych pułk został całkowicie otoczony przez oddziały sowieckie w rejonie stacji kolejowej Żabinka na północny-wschód od Brześcia. Ówczesny dowódca 16 Dywizji Piechoty, gen. Ładoś uważał pułk za całkowicie stracony. Umiejętnie ugrupowany pułk wyrąbał sobie przejście bagnetem, mając swego dowódcę przy czołowej 8 Kompanii z karabinem w ręku. W zwycięskim pochodzie znad Wieprza na północ pułk łamie wszystkie opory, 6 września przed defiladą w Łomży Kaszubi kładą u nóg Szefa Pułku Józefa Piłsudskiego 4 zdobyte sztandary pułków sowieckich.

Generał Jarnuszkiewicz nie zapominał o swoich żołnierzach z 1920 roku. Przyjeżdżał 26 czerwca każdego roku w dniu Święta Pułku do Chełmna nad Wisłą z Warszawy, lub Brześcia i zawsze po skończonym obiedzie żołnierskim zbierał przy sobie dość licznych jeszcze nawet w 1939 roku weteranów walk 1920 roku, aby odnowić wspomnieniami więzy nawiązane na polu walki. Dla nas wówczas bardzo młodych oficerów pułku był to budujący przykład dowódcy pamiętającego o byłych podwładnych którzy przed laty nie wahali się na Jego rozkaz iść w bój.

Oddaję hołd wspaniałemu dowódcy, który okrył chwałą bojową nasz Sztandar i rozsławił imię pułku Marszałka. Niech Ci się Panie Generale śnią w Niebiosach Twoi Kaszubi, ci z nad brzegów Bałtyku, z Kartuz, Kościerzyny i Wejherowa, oraz ci z Legii Wrzesińskiej, a nasz Marsz Pułkowy niech Ci przypomni hasło Ziemi Kaszubskiej, które umieściłeś na naszej Odznace Pułkowej:

„Nigde do zgube nie przyndą Kaszube".

M. E. Bociek, ppłk

Ś. † P. DP 27.6.1988

CZESŁAW JARNUSZKIEWICZ

Generał Brygady

urodzony 27 sierpnia 1888 roku w majątku Kochanie, Ziemi Dobrzyńkiej, zmarł w Londynie 19 czerwca 1988 roku. W 1905 roku skazany na 5 lat katorgi za działalność polityczną. Po ucieczce z Syberii studia malarskie w Krakowie. Po wybuchu I wojny w I Brygadzie Legionów. Dowódca 8 Pułku Piechoty Legionów a następnie 66 Kaszubskiego Pułku Piechoty. Dowódca 16 Dywizji Piechoty. Dowódca Okręgu Korpusu w Warszawie a następnie w Brześciu nad Bugiem. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Niepodległości z Mieczami, 4-krotnie Krzyżem Walecznych, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i inn. odznaczeniami. Po kampanii wrześniowej do 1941 roku w niewoli w więzieniu sowieckim.

Msza św. pogrzebowa zostanie odprawiona w czwartek 30 czerwca w kościele św. Andrzeja Boboli, 1 Leysfield Rd., W12 o godz. 1.30, po czym przewiezienie zwłok do West London Crematorium. Popioły będą przesłane do Polski.

Pogrążeni w głębokim smutku

ŻONA I SZWAGIERKA W LONDYNIE
CÓRKA I RODZINA W KRAJU I ZA GRANICĄ

Zamiast kwiatów prosimy o datki na Instytut Marszałka J. Piłsudskiego, 238 King Street, London W6 0RF

2510/1

T.P. 13.6.98

W 10 rocznicę śmierci

Ś. † P.

gen. CZESŁAWA PAWŁA JARNUSZKIEWICZA

zostanie odprawiona msza św. w kaplicy Marii Asumpta, Kensington Sq. 23, London W8, w czwartek 18 czerwca 1998 r. o godz. 18.00.

2393

ŻONA

2-7-1988

Ś. † P.

GEN. CZESŁAW JARNUSZKIEWICZ

Prezes Honorowy Towarzystwa Miłośników Broni Siecznej w Anglii, autor licznych prac na temat szabli polskiej i wschodniej, zmarł dnia 19 czerwca 1988 r.

TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW BRONI SIECZNEJ W ANGLII

2535/1